

Latweeschu Awise.

Nr. 3. Zettortdeenâ 18tâ Janwar 1845.

No Nerretas.

Par pabeigta gadda basnizas-notiffumeem scho sinnu warram doht. Kristiti tappe muhsu draudsê 114 puischi un 104 meitas, kohpâ 218 behrni, no kurreem I pahris dwihnu, 6 bandu-behrni, 5 nedsihwi un 9 no Wahzu draudsês.

Pee Deewagalda esinu peelaiddis 93 jaunus laudis, no kurreem bija no Latweescheem 82 meitas un 7 puischi, no Wahzeescheem 3 meitas un I puisis.

148 Deewgal dneeku bija no Wahzu draudsês un 6948 no Latweeschu draudsês diwejas reisês, kohpâ 7096.

Swehtu laulibu dabbuja 52 pahri, no kurreem 3 no Wahzu draudsês. Sliktu meeschu dehl 21 pahris masak ne ka pehrn.

Ur wesselibu Deews mums schogadd schelligs bijis, jo tiklai 55 no wihreeschu un 53 no seeweeschu kahrtas mirruschi, ar wissu 108 un no scheem 8 no Wahzu draudsês; no scheem mirruscheem bija 53 behrni, 6 neprezzeti, 30 laulati, 18 no atraitnu kahrtas, I refruscha seewa; bet no schar masuma 6 bija, kas zaur sawu paschu neapdohmibu, woi zaur sawu grehzigu dsibwoschanu breefnigu gallu dabbujuschi, prohti I zaur dserfchanas wainu, I noslahpe duhindis, 2 noslika un 2 pakahrs. Latweeschu draudsê bija 5912 un Wahzu draudsê 297 dwehseles. Lai Deews scheem lautineem flacht stahw ar sawu spehzigu paligu schinni grubtâ gaddâ, fur teem pee tulscheem dahrseem, pee wahseem wassaraseem, pee knappas un maitatas barribas, gan pee sawas un sawu lohpinku ustureschanas daschas behdas buhs, un lai tohs apmeerina zaur teem wahrdeem, ka teem, kas Deewu mihlo, wissas seetas par labbu derr.

Pahr Nerretas Bihbeles-paliga beedribu.

Gads irr pahrgabjis, ka muhsu draudsê Bihbeles-beedriba irr zehlfusees, un ohtrâ seemas-swehtku-deenâ pehz pabeigta spreddika sawai draudsêi esinu isteizis, ko schinni laikâ effam pstrahdajuschi, un ko irr schê ar ihseem wahrdeem wehl gribbu peeminneht. Zelgawas leela Bihbeles-beedriba dabbujusi sinnaht, ka schê jauna Bihbeles-paliga beedriba zehlfusees, to ne ween apstiprinaja, un to ar 10 Latweeschu Bihbelem un 20 jaunahm Testamentehm apdahwinaja, bet arri manni eezehle par winnas preekschsehdetaju. Es pee winnas apkohpschanas wehl isluhdsohs 4 paligus, Nerretes zeenigu walbineeku, muhsu draudsês gohdigu kestera fungu un 2 gohdigus basnizas pehrminderus, ar kurreem kohpâ nu tohs likkumus eezehlam, ka sawu beedribu nu jo augligi darriffir. Lihds pirma gadda gallam sadabbujam no teem 264 beedreem, kas likkabs aisrakstitees 46 rbl. 47½ kap. f. no teem 43 labbdarritajem

	7 = 97	=
parwiffam	54 = 44½	=
par pahrdohstem swehteem rafsteem dabbujam	39 = 10	=
wissa Bihb. beedr. manta bija	93 = 54½	=
no kurras atkal tikke isdohti	85 = 64½	=

ka wehl us ohtru gaddu atlikka 7 rbl. 90 kap. f.

Bes tahm mums schinkotahm 10 Latweeschu Bihbelem un 20 Latweeschu jaunahm Testamentehm meh par sawu paschu naudu pirkam: 25 Latweeschu Bihbeles un 79 Latweeschu jaunahs Testamentes, 5 Wahzu Bihbeles un 12 Wahzu jaunahs Testamentes, ta ka mums ar wissu bija 35 Latweeschu Bihbeles un 99 Latweeschu jaunahs Testamentes, 5 Wahzu Bihbeles un 12 Wahzu Testamentes.

No scheem pirmâ gabbâ pahrdewam 15 Latweeschu Bihbeles un 27 jaunas Testamentes, 4 Wahzu Bihbeles un 3 jaunas Testamentes; un bes maksas isdallijam 19 Latweeschu Bihbeles un 65 jaunas Testamentes un 4 Wahzu jaunas Testamentes, tâ ka mums us ohtru gaddu wehl atlicka 1 Latweeschu Bihbele un 7 jaunas Testamentes, 1 Wahza Bihbele un 5 jaunas Testamentes.

Tahs 19 Bihbeles dabbuja muhsu gohdigi 19 basnizas pehrinderi par sawu ruhpinaschanu pee basnizas-leetahm, un tahs jaunas Testamentes wissuwairak tee labbafee un gaischakee no jauneem deewgaldneefem. Nu effam apnehmuschees par to gahdaht, ka katrahm mahjahm us preekschdeenahm sawa Bihbele buhtu, fâ paleekama manta, un ohtrôs swehtkôs scho isdallischanu effam eesahfuschî ar 16 Bihbelehm, fo tahdas mahjas par zittahm papreeksch dabbuja, kurrâs kristiga, deewabihjiga dshwoschana un ihpafchi labba behrnu mahzischana atrohnama. Us ohtru gaddu jaw likfahs aisrakstitees 307 beedri un 5 labbdarritaji. Nu lai zaur scho muhsu darboschanu ir schinni draudsê jo deenas wairojahs Deewa gohds un meers un labs kristigs prahts starp wezzeem un jauneem, augsteem un semmeem!

Herretes mahzitajs Wagner.

• Padohma = prassitajs un padohma = dewejš.

Labba leeta irr, kad zilweks pee zilweka warr padohmu atrast. Geksch laizigahm leetahm ohtrais, treschais jeb sweschais allaschin skaidraki noreds, woi ta leeta fo effam usnehmuschî mums ees labbumâ jeb launumâ, ne ka mehš paschi to noredsam. Tehws ne ees sawam dehlinam padohmu prassiht, bet tam dehlinam jayprassa tas padohms no ta tehwa, talabb ka tas tehws irr gudraks par sawu dehlinu. Ja tu kahdu zilweku ne turri gudraku par sewi, tad ne eij pee ta padohmu prassitees, bet gaidi kaleht tew atqaddahs tahdu useet, fo par sewim gudraku turri, un ja tahdu effi atraddis, tad klausi winna padohmu.

Ja man tik dauds 15 mahrkas gabbali buhtu, zif pee mannim nahk padohmu prassiht, tad es

buhthu baggats wihrs, bet ja man tikween rubbuli buhtu, zif to irr, kas mannu padohmu dsirdejuschî to ne peenemm, turprettim ittîn sawadu zellu eet, ne ka teem rahdu eet, tad tufsch paliktu mazzinsch; un kad nu man tâ nofeekahs, prohti, kad retti kahds to dabbutu padohmu peenemm, tad to rubbulu arri naw dauds.

Altgaddijahs man pahri isfaukt basnizâ, atraitni, kam no pirmas seewas behrns irr, zif winnu pasihstu, gohdigu wihru. Esnu to basnizâ nosauzis trihs reis, wihrs ne nahk pee laulibas. Palaidischu tam sinnu, lai pee mannim atnahk, un kad winsch atnahzis, to jautaju tâ: Draugs, kam ne nahzi pee laulibas, isfaukts trihs reis effi, kas tad tewi kawe nahk? Wihrs man atbild tâ: Man slikti notizzees, pats biju zeetumâ un bruchte manna wehl schodeen zeetumâ irr. Waizaju kalabb tâ? Wihrs atbild: Bruhte apfaggusees un sagtâs leetas bija eelikkuse manâ lahde; pats biju isgahjis us laukeem; nahk mekletaji; uslausch mannu lahdi; atrohn tahs sagtâs leetas un eeleek muhs abbus zeetumâ. Deewa schehlastiba, ka sawu nenoseedsibu spehju peerahdiht, un ka tiftu walkam; bet nu luhgtohs juhs mahzitajs, mannim paligâ nahkt, sawu bruhti dabbut no zeetuma ahra, lai noperr, kas par to? — kad tik winna walkam tiftu. Us scho luhgschanu atbildu tâ: Woi tad tu nu zilweks, effi skaidri no Deewa atstahts. Zilweku, kas jadsibas labbad irr pehrts, fo uttis zeetumâ ehdufchas, to gribbi sewim par seewu nemt? Kad winna bruhte buhdama tew tahdu sliktumu darrijusi, un tawu gohdu newaid schehlojusi, fo tad ar winnu darrisi, kad tewim buhs peelaulata flahst? Tu salki, ka winna sewim gauscham luhgusees, un apsohlijusees tâ wairs ne darriht; wiss labbi; bet winna jaw wezjiga meita; kamehr ahda wehl fuhrstehs no ta dabbuta pehreena, tad buhs labba, bet pehz usnems atkal sawus nikkus un stikfus, un fo tad tai darrisi? Zilweku atgreest no grehka naw masa leeta. Niktotam sirgam eeleek stangas muttê un usschauj tam labbi ar pahtagu un warr winnu walidiht. To pahtagu warretu dabbut, bet kahdas stangas zilwekam eelikki muttê? Grehzineeku atgreest no grehka irr gruhsta

leeta. Zihwekam us kahdahim treppehm uskahyt narw grubti, bet kad winsch irr nofrittis semne, un appafscha gull, wiffus kaulus sadaustjees, tad grubti tewim — winnu usdsiht, un winnam — uskahyt atkal us tahm treppehm augscham. Wihrs atbild man prettim. Salku atkal ta: Apdohma jelle behrns, kahda dalta tad nu mannim buhtu, tewim laulibu leegt? Nej winna, nej tu mannim rabda, nej winna, nej tu, neweens no jums man narw neds faunu, neds labbu darrijs, kalabb jelle tewim to laulibu leegt; kas tad man atlezz nostam tewim laulibu leegt?! — Tatschu tew behrnisch irr no pirnas seewas; tahda sagle, kahda ta buhs behrnam mahte?! Wihrs atbild prettim, un beidsu sawu wallodu, fazzidams: Ra tu sinni, ta darri, nebà manni salaulahs, tewi jaw salaulahs, nebà es zeetischu, tu pats zeetisi. — Kad ta stundahim esmu puhlejees un wihrs paleek pee sawa wahrda, un sawu beidsamu wahrdu esmu islaidis, wehl fazzidams: Labbi, kad winna tewim tik lohti azzis irr eelehkusi eefschà, tad nogaidi gaddu, un ja winna par to gaddu gohdigi turrah, tad apnemim winnu. Paleek padohma: luhdsejs ilgi kluffu, tè atdarra atkal mutti, un fo salka ta mutte? Winna salka ta: Paldeews mahzitajs, ka man wehleet to nent, es eefschu pehz winnas pee teefahim mekletees. — Schè tew, fo gribbeji! Bals tewim aiskuffusi runnajoht, diwi stundas winsch tewim, ka sagschus no deenas irr nosadsis un skreen schis tatschu dsihwàs uggunis eefschà. Wihran weizahs meitu isdabbuht no zeetuma ahra, un winsch leek ar to paschu salaulatees. Paleek nu muhsu walloda kluffu. Tè pehz gadda laika, wihrs atkal atnahk pee mannim, itin slifts no waiga palizis. Zitabà eenahzis fahk nopuhstees un raudaht, un ne salka ne wahrdinu. Prassu wihran, kas tad nu? Voi seewa buhs atkal zeetumà? Wihrs atbild: wai! mahzitajs, kahdu teefu juhs man essat spreeduschi! Zuhsu wahrdi mannim skann deenahim un naktim ausis! No wella jaw esmu bijis apstahs, juhsu labbu padohmu ne peeschmis! Zik man irr grubti. Seewu sawu ne mas wairs ne spehju walddiht; ja man ne buhtu tas behrns no pirnas seewas, skai-

dri jaw buhtu nahwe japadarrahs. Kaujahs, lahd, narw tew meers neweenu brihtinu! Sitt un kauj to behrnu, ka skaidri firbs kahpj pa mutti ahra to redseht. Ro nu darriht? Esinu jaw us palizeiju bijis tik un tik reis, neweens winnu ne warr walddiht! Par mulki ween manni fauka; nebà schi manni effohts gribbejusi, winna tik esfohts gribbejusi, no grubta pagasta tik wallam, talabb winna manni effohts apnehmufi. — Palihdfti nu tahdam nabbagam!

(Turplittam wairat.)

Teefas fluddinaschanas.

Krohna Greenwalde pagasta teefa irr parradu deht par to mantu ta Leelas Fridrikumuischas fainneeka Karohschleitu Unsa Semme konkursi spreedusi, un usajina wiffus tohs, kam kahdas parradu prassifchanas pee ta Unsa Semme buhtu, ar sawahm prassifchanahm lihds 16tu Webruar 1845 scheid peeteiktees, jo wehla neweenu wairs ne klausib. Krohna Greenwalde pagasta teefa Sahles meschakunga muischà, tai 23schà Dezember 1844.

(T. S.) Peeschdetajs Peter Bergmann.
(Nr. 614.) Teefas skrihweris henko.

Krohna Greenwalde pagasta teefa irr par to mantu ta Krohna Granteleesmuischas fainneeka Klasktu Furra Furrewit parradu deht konkursi spreedusi. Tadcht tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifchanas buhtu pee ta peeminnetta Furra Furrewit, usajinati, wiffwehla lihds 16tu Webruar 1845 ar sawahm prassifchanahm scheid peeteiktees, ar to peedraudeschanu, ka pehz schi termina neweenu wairs ne klausib. Krohna Greenwalde pagasta teefa Sahles meschakunga muischà, tai 23schà Dezember 1844.

(T. S.) Peeschdetajs Peter Bergmann.
(Nr. 616.) Teefas skrihweris henko.

No Brambergumuischas pagasta teefas tohp wiffi parradu deweji ta lihdschinniga Wehtraemuischas Zehsumahju fainneeka Kristapp Eichwald, usajinati, 2 mehneschu starpà, prohti lihds 23schu Webruar f. g. ar sawahm prassifchanahm un winnu peerahdischanahm scheid peeteiktees, ar to pamahjischanu, ka wehla neweenu wairs ne klausib. Wehtraemuischà, tai 23schà Dezember 1844.

(Nr. 434.) R. Nomann, peeschdetajs.
Kunsten, teefas skrihweris.

Wiffi tee, kam kahdas taisnas prassifchanas buhtu pee teem Lindes fainneekem Schirmelu pethera Drug-

mann un Mas-Esmanu Martina Lande, par kurre mantahm parradu dehl konkurse spreesta, tohp usajinati, lihds 22tru Webruar 1845 pee schihs pagasta teefas peeteiktees, jo wehlaß newenn wairs ne klausihß. Lihdes pagasta teefa 22trä Dezember 1844. 3

(Nr. 160.) ††† M. Rosenstrauch, peefehdetaiß. Grünthal, pagasta teefas skrihweriß.

No Jaunpilles pagasta teefas tohp wissi tee, kam fahdas taißnas parradu prassichanas buhtu, pee ta Jaunpilles fainneeka Krisch Puttreim, pahr kurre mantu parradu dehl konkurse spreesta, usajinati, lihds 3schu Merz f. g. pee schihs teefas peeteiktees. Jaunpilles pagasta teefa, 3schâ Janwar 1845. 3

(Nr. 6.) ††† Virgin Judowiß, pagasta wezz. E. G. Monkewiß, pag. teef. skrihw.

Krohna Dhsolamuischas pagasta teefa sinnamu darra, ka 29tä Janwar f. g. Krohna Lulkunes meschafarga Saußsuppes mahjä galwas naudas parradu dehl 4 jublas, 1 plinti un kaltus rattus wairaksohilitajam pahrdohß. Krohna Dhsolumuischas pagasta teefa, tai 10tä Janwar 1845. 2

(Nr. 18.) ††† Krisch Kelder, pagasta wezzakais. Grosset, teefas skrihweriß.

Tai nakti no 23scho us to 24to Dezember 1844 irr Leelas Swebtes Maltischu Stumbra mahjäs behrs firgß,

10 gaddu wezz, ar melli asti un melleem sarreem kulbâ ecjuhgtß, peeflihdiß. Kam schihs firgß peederretu, tohp zaur scho usajinatis, wiß wehlaß 6 nebbeku starpâ, no appalschraßtitas deenas scheid peeteiktees, un prett barroschanas un zittu ißdohschanu atlihdßina-schanu sawu firgu ar kulbu un rißteem prettim nemt, jo zittadi to firgu peeminnetu ißdohschanu labbad pee schihs pagasta teefas pahrdohß. Krohna Wirzawâ, 11tä Janwar 1845. 3

(Nr. 37.) ††† Thomburg, peefehdetaiß. Henko, pagasta teefas skrihw.

Zittas fluddinaßchanas.

Tai nakti no 20ta us 21nu Nowember f. g. irr Lestenes fainneekam Bittes Ansim no Katlakalna Krohga pee Rihgas diwi firgi sagti, prohti: 1) tum-schi bruhns firgß, 10 gaddus wezz, ar masu balu sibmiti peere; 2) melus firgß, 9 gaddus wezz, bes nekahdas sihmeß. Kas par scheem firgeem Lestenes muischas waldischanaï taißuu sinuu warr doht, dab-buhs peenahkannu pateizibas nauðu. Lestene, tai 13tä Dezember 1844. 1

Ußgunstes muischas waldischana zaur scho sinnamu darra, ka tahß pee schihs muischas peederrißas mah-jas us arrenti tapß ißdohßas. Kam patiktu fahdas mahjas us arrenti nemt, tam waijaga pee muischas-palizijas peeteiktees. 3

Naudas, labbibas un prezzu firguß us plazzi. Rihgâ, tanni 15tä Janwar 1845.

	Subraba naudâ.			Subraba naudâ.	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
1 jauns dahlderiß	1	33	1 pohßs kannepu	1	—
1 puhßs rudßu	1	40	1 — linnu labbakas surtes	1	80
1 — kweeschu	2	25	1 — — slistakas surtes	1	60
1 — meeschu	1	5	1 — tabaka	—	65
1 — meeschu = putrainu	1	70	1 — dselßes	—	75
1 — ausu	—	70	1 — sweeßta	2	60
1 — kweeschu = miltu	3	—	1 muzzâ filku, preeschu muzzâ	6	25
1 — bißdeletu rudßu = miltu	1	80	1 — — wißschnu muzzâ	6	50
1 — rupju rudßu = miltu	1	45	1 — farkanas fahls	7	—
1 — siruu	1	60	1 — rupjas leddainas fahls	6	—
1 — linnu = sehßlas	3	—	1 — rupjas baltas fahls	4	25
1 — kannepu = sehßlas	1	50	1 — smalkas fahls	4	—
1 — kimmenu	5	—			

D r i h w d r i e k e h t.

No juhrmallas gubernementu augstas waldischanas pusses: Waldischanas-rathß U. Beikler.